

Het goede gesprek over deelname aan medisch-wetenschappelijk onderzoek

Deze gesprekskaart is voor (arts-)onderzoekers en zorgverleners om patiënten te helpen bij hun beslissing om wel of niet mee te doen aan een medisch-wetenschappelijk onderzoek (MWO).

Onderzoek uitleggen in eenvoudige taal

- Leg in begrijpelijke taal uit wat het onderzoek inhoudt. Dit kun je het beste doen met een infographic, illustratie en/of video's. Verduidelijk medische en technische termen.
- Voeg overzichtelijke schema's toe die de verschillende fases van het onderzoekstraject laten zien. Dit maakt het makkelijker voor patiënten te begrijpen wat de verschillende stappen van het onderzoek zijn en hoelang elke fase duurt.
- Laat de patiënt weten op welke momenten je de (tussentijdse) resultaten van het onderzoek terugkoppelt (en doe dit ook). Deel de eindresultaten van het onderzoek met de deelnemers aan het onderzoek, zodra de resultaten bekend zijn en worden gepubliceerd.

Bespreek mogelijke voordelen

- De eigen gezondheid kan verbeteren.
- De patiënt bijdraagt om in de toekomst nieuwe behandelingen te introduceren en wellicht zelf te krijgen.
- De patiënt op deze manier een belangrijke bijdrage levert aan de wetenschap.
- Deelname aan dit onderzoek veilig is (Wet Medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen).
- Deelname vrijwillig is en dat de patiënt altijd mag stoppen.
- Stel op zijn minst een reiskostenvergoeding beschikbaar en vertel dit ook aan de patiënt.

>>

Benoem ook mogelijke nadelen

- Neem het onderzoekstraject door met de patiënt, en bespreek de eventuele risico's en eventuele extra energie die het kost om deel te nemen.
- Leg duidelijk uit of en wat de (extra) belasting is voor de patiënt als hij of zij deelneemt aan het onderzoek. Zowel extra tijd als extra (invasieve) tests, vragenlijsten enzovoort.
- Erken de mogelijke emoties of zorgen die patiënten kunnen hebben, zoals angst voor risico's of bijwerkingen. Hiermee laat je aan de patiënt zien dat je deze zorgen serieus neemt. En het kan de vertrouwensband versterken.

Stimuleer het stellen van vragen

- Vraag of de studieopzet duidelijk is en geef patiënten voldoende gelegenheid om vragen te stellen. Besef dat een patiënt in korte tijd veel informatie moet verwerken, dus neem hiervoor de tijd.
- Verwijs naar de patiëntenorganisatie. Daar kunnen patiënten lezen wat MWO is, welke vragen zij aan de onderzoeker/onderzoeksverpleegkundige kunnen stellen en wijs ze op MijnOnderzoeksKeuze.

Geef bedenktijd

- Geef duidelijk aan dat de patiënt bedenktijd heeft. En maak een nieuwe afspraak om nog een keer over de studie te praten en om vragen te beantwoorden als de patiënt hieraan behoefte heeft. Geef patiënten een contactpersoon waar ze in de tussentijd terecht kunnen met vragen.

De terugvraagmethode

Met de terugvraagmethode (ook wel terugvertelmethode) kun je als zorgprofessional nagaan of jouw verhaal goed is overgekomen. Je doet dit door de patiënt te vragen om in eigen woorden te vertellen wat jullie zojuist hebben besproken. Hierna kun je, indien nodig, bijstellen of aanvullen. Belangrijk is hierbij om de vraag bij jezelf te houden. Je zegt 'ik wil graag weten of ik het goed heb uitgelegd. Wat gaat u thuis vertellen (of doen?)'. Geef de patiënt niet het gevoel dat je hem of haar controleert.

Wil je tips om de inclusie van patiënten voor jouw MWO te verbeteren?

Je vindt alle informatie in de kaart: 'Tips om de inclusie van patiënten voor jouw medisch-wetenschappelijk onderzoek te verbeteren'. Daarnaast vind je daar ook alle informatie voor patiënten, zoals de beslisthulp MijnOnderzoeksKeuze. Scan de QR-code of klik voor meer informatie.

